

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Pe un an 40 coroane. — Pe șase luni 20 coroane. — Pe trei luni 10 coroane.
Ziarul apare Marțea, Joi și Sâmbăta

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

== Prețul inserțiunilor, după învoială ==

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Insemnări

În loc de frunte

(x) *Preoțimea noastră s'a bucurat cu drept cuvânt, în toate timpurile, de un loc de frunte în povățuirea poporului românesc.*

Problemele, împreunate cu schimbările radicale pe toate terenele vieții publice, au îndemnat-o acum să se adune într'un mare congres la Sibiu și să stabilească punctele, pe temeiul cărora păstorii de suflete, prin rostul lor de propoveditori ai adevărilor mântuitoare, vor putea aduce folosul cel mai mare posibil la propășirea sufletească și materială a credincioșilor, și prin aceasta la clădirea și înflorirea bisericii și a noului stat român.

O bogată programă se prezintă congresului. E de ajuns să amintim: Organizarea societății clerului, împreunarea bisericilor ortodoxe române, educația și propaganda religioasă, situația materială a clerului, preoțimea în viața politică, — tot atâtea momente de capitală importanță.

În statorirea proiectelor sale de lucrări viitoare, congresul preoților nu se va împedeca prin cercetarea piedecilor telurite, ce i s'au pus în drum, și a greșelilor multe și a păcatelor, pe urma cărora am avut să suferim în timpuri vechi și nouă.

Simțeste fiecare preot, că învinuirile, rostite în ședințele congresului, n'ar servi la înălțarea clădirii plănuite.

Pentru a înlăță zidirea măreață, se cere o muncă uriașă. În vreme ce «lucrătorii sânt puțin», nu se poate face împărțirea între «buni» și «răi», dând la o parte poate numeroase talente și harnice puteri.

Avem trebuință, înainte de toate, să ne prezentăm ca unitate. Prin lipsa de bunăînțelegere între noi, n'am face decât bucuria neîmpăcaților noștri vrăjmași.

Picuri de otravă ai desbinării nu se vor turna acolo, de unde are să răsune, cu tărie și greutate, un singur glas.

Și glasul acesta va fi primul glas al bisericii românești drept credincioase, întrunite pe pământ liber.

Locul de onoare al vrednicilor păstori sufletești, în lupta pentru realizarea aspirațiilor de mai bine ale păstoriților, numai astfel se va păstra întărit în temelii sale.

Dorim ca lucrarea marelui adunări preoțești ce se apropie, să fie inspirată numai de puterea gândurilor curate și de blândețea inimilor iertătoare, cum se cuvine acelor cari reprezintă pe Domnul și pe ucenicii Lui.

Congresul preoțimii și mijloacele de renaștere religioasă

de Sanda Dr. Mateiu

Cu îndreptățită nerăbdare și interes crescând se poate urmări, în coloanele ziarelor, acel șir de articole, ce se țin lanț, se întregesc și se stimulează, concentrându-se tot mai mult în jurul unui punct, luminos și magnetic: *activitatea misionară a bisericii și propaganda religioasă.* Și se cere, cu drept cuvânt, ca această mișcare să pornească dela început în mod sistematic, perseverent și solidar, pentruca să nu rămâie numai avântul inspirat de câteva personalități răslete mai puternice, ci să fie un curent solid și bogat, care să cuprindă energiile multora, îndreptate în aceeași direcție, isvorâte din aceeași credință și mănate de același dor de jertfă. Cred însă că ar trebui să ne ferim a da prea multă importanță chestiunii de *organizare* și să uităm, că esențialul e ca *spiritul* în care se va înjgheba munca viitoare, să fie curat și sincer. Trebuie să ne coborâm până în adâncul sufletului nostru, să ne facem un examen de conștiință în fața lui Dumnezeu A-tot-știitorul, și în deplină sinceritate să ne recunoaștem personal slăbiciunile și greșelile și numai atunci ne vom da seama cât de mărinimos față de noi este Acela, care cu toată nemernicia noastră ne îngăduie, ba chiar ne chiamă și ne îmbrățeie, ca să lucrăm dimpreună cu Dânsul.

Cu câtă recunoștință vom privi atunci misiunea noastră și, după ce vom fi gustat grozava amărăciune a cunoașterii de sine, cât de neînsemnată vom găsi jertfa intereselor noastre, a profitului material, a sănătății, a liniștii noastre sufletești!

Viața ni se va părea prea scurtă și prea fără de preț, ca s'o închinăm — ca un modest prinos — Domnului Isus, care ni-a răscumpărat-o din blestemul condamnării de veci, și activitatea noastră va fi entuziastă, neobosită, — istovitoare poate, dar cea mai nobile și bine plăcută lui Dumnezeu.

Se apropie ziua când preoții se vor aduna și, cerând călăuzirea Duhului Sfânt, își vor uni mințile și inimile întru deslegarea marilor probleme: Se va ajunge cu siguranță la concluzia, că altarul, cu săvârșirea Sf. taine trebuie secundat de amvon, de pe care să răsune glasul de chemare

cătră oile rătăcite, cătră creștinii încemeniți în forme și cătră credincioșii ipocriți. Și se va mai spune, că glasul preotului trebuie să se audă puternic și în afară de biserică, ca să provoace și să neliniștească pe acei, cari cred, că pot trăi fără hrana sufletească a cuvintelor lui Hristos.

Dar, trebuie să se mai vorbească și de alte lucruri, să se elucideze și alte chestiuni cari privesc biserica în atribuțiunile ei fundamentale:

1. Cum putem nădăjdui la o redeştere conștientă și civilizată a mulțimii, față de adevărurile creștinești, dacă nu vom face cu puțință ca fiecare știutor de carte să poată citi, asimila și iubi Sfânta Scriptură, redată într'o limbă clară și inteligentă?

2. Cum să existe imbold și stimulare printre creștini când, pe lângă profuziunea de reviste literare și ziare politice, nu avem o revistă științifică-religioasă, luminoasă a preoțimii, îndrumătoare a mirenilor, care să se îndeletnicească cu cercetarea Sf. Scripturi, tălmăcirea datinelor strămoșești, încurajarea poeziilor pioase, ba chiar a nuvelor și romanelor morale și educatoare?

3. Care să fie activitatea femeilor, cari au fost chemate de Dumnezeu să fie tovarășele preoților și cari prin situația și prestigiul lor ar putea avea o influență atât de prețioasă printre femeile și copiii parohiei soților lor? Și care să fie, în general, ajutorul pe care să-l dea femeia în alcătuirea mișcării misionare?

Așteptăm cu rugi și mari nădejdi, că Dumnezeu ne va da lumina căilor Sale și va face din biserica noastră mult așteptatul isvor de pace evanghelică și de renaștere duhovnicească mântuitoare.

Omul cuminte subscrie la
împrumutul național emis
de Consiliul Dirigent.

In fața congresului preoților

I

Nimica nu e statornic în lumea aceasta.

Toate au început, toate au sfârșit. Și s'a sfârșit și războiul crâncen, care ca o furtună, ca o bătaie a lui Dumnezeu s'a descărcat asupra omenimii.

Și precum după o mare vijelie, care amenință cu totală nimicire, vântul încează, norii grei dispar, și din nou se arată soarele cu razele sale binefăcătoare, așa s'a întâmplat și cu războiul acesta al lumii.

S'a arătat din nou blândul soare, cu pacea binecuvântată, și cu libertatea popoarelor.

A răsărit și soarele poporului nostru. Veacuri dearândul am stat sub domnia de neamuri străine, noi, neamul românesc, și am cerut mântuirea.

Și mântuirea neamului nostru a sosit. Azi toți românii, din toate țările, sântem adunați la un loc, formăm o singură împărăție, sub un domnitor, sub o cărmuire, cu o singură dorință: fericirea neamului românesc.

Dumnezeu a ascultat rugăciunea moșilor și a strămoșilor noștri, și ni-a trimis mântuire.

Ni-au fost rezervate aceste zile fericite: fie numele Domnului binecuvântat!

Soarta noastră este acum pusă în mâinile noastre. Acuma se va arăta hărnicia noastră, se va arăta, dacă sântem vrednici de aceste zile istorice, dacă avem maturitatea, tăria de suflet, creșterea cerută de zilele de prefacere, cu care ne-a binecuvântat Dumnezeu. Acum se va vedea ce e mai mare în noi, iubirea de neam, iubirea de biserică, iubirea de apropelui, sau pisma și «oarba neunire». Ce e mai puternic în noi: boldul de a face binele comun, de a fi folositori neamului, de-a provoca binele public, sau goana după foloase personale și promovarea intereselor personale.

Acum e timpul să dăm la lumină comora, ce a stat ascunsă în inima noastră, în sufletul nostru. Acuma se va desvăli vrednicia noastră, în aceste zile istorice, în care — după cuvintele Psalmistului, — ni-a deschis Dumnezeu mâna Sa, ca toate să se umple de bunătate.

La locul prim dăm laudă Domnului pentru toate câte a dat nouă.

Veacuri de-a rândul ne-a certat pe noi Domnul.

Biserica a fost scutul și apărarea, mângâierea și nădejdea noastră. Era amenințată cu strivire limba noastră, legea noastră, ființa noastră. În acele zile de grea cercare se deschideau ușile bisericilor. Preotul era tovarăș tuturor suferințelor noastre, tovarăș cu noi în toate nevoile și neajunsurile noastre.

De aici alipirea poporului de preot și biserică, de aici înoirea lor sufletească.

Și în biserică aceasta afla poporul scut și mângâiere.

Așa a fost sub regii ungari dela anul 1000 până la 1526, așa sub era calvină, sub principii ardeleni, așa după unire dela 1700 până la anul mântuirii 1848.

Cu anul acesta se naște o nouă eră în biserică noastră românească din Ardeal.

Dumnezeu a trimis în fruntea noastră un arhieru, care a scos din robie biserică noastră, a povățuit-o prin pustie, i-a dat legi înțelepte, ca și Moise poporului israelitean în muntele Sinai, a croit sicriul legii,

a organizat biserică pe baze canonice, a regulat creșterea preoțimii, a învățătorimii, a normat un vast teren de lucru pentru preoțime în parohie, dându-i preotului de ajutor tot ce are parohia mai bun, mai moral, mai destoinic, mai de ispravă: comitet parohial, epitropie parohială, — mai mult, totalitatea creștinilor din parohie: sinodul parohial.

Ca activitatea singuraticilor să nu piardă calea cea bună, a normat activitatea preoțimii în protopresbiterate, și ca să fie uniformitate, ca să se pună toate forțele la lucruri mai mari unde nu poate străbate puterea singuraticilor, a regulat activitatea comună în eparhii prin consistorii și prin *sinoade*, și a întrunit biserică întreagă din stat la o lucrare comună, în *congresul* național bisericesc.

Și cu conștiința liniștită a pus toată răspunderea pentru soarta bisericii în mâinile congresului național bisericesc.

Și cu aceasta și-a închis ochii Marele Moise al Românilor ortodocși dela noi.

Motive de îngrijorare pentru biserică noastră

Prin o hotărâre consistorială, luată înainte cu cincisprezece ani, ușile seminarului Andreian au rămas să se deschidă în viitor numai studenților maturizanți. Nădejdi avântate și mult promițătoare se legau de această schimbare salutară. Indemnuri și începuturi înviorătoare, din care vibra duhul unei vieți nouă, în activitatea duhovnicească a preotului cult, erau zorii răsăritului măreț al bisericii noastre, în propășirea și renașterea ce i se pregătea.

Cum nici nu se credea, o seamă de ani concluzul s'a respectat cu asprime. Se formase regulă și obicei puternic, încât nu mai îndrăznea nimenea, să ncerce primirea fără de absolutul cerut. Seminarul Andreian, premenit și c'o pleiadă de profesori tineri, dintre cei mai învățați și mai aleși ce a putut crește în ciuda tuturor prigonilor numeroase străine, se ridicase la cinstea înaltă a oricărei facultăți. Contrar obiceiului din trecut de-a intra numai cei slabi, cari nu se simțeau destoinici pentru o altă carieră, un număr însemnat dintre cei mai buni studenți, maturi cu foarte bine și cu bine, se înscriu și urmează cursurile teologice. Acei tineri de ieri au ajuns astăzi unii să fie bărbați conducători ai neamului și fruntași ai culturii românești, iar alții dintre cei mai vrednici preoți.

A venit războiul. Lipsa de tineri pe deo parte, favoruri și interese pe de alta, rup pecetea condiției, legată de absolutul claselor superioare. Porțile seminarului se deschid iarăși în largimea străbună pentru chemați și nechemăți...

Ajunși iarăși la pace, nu știu ce dispoziții se vor lua pentru viitor în această chestie. Știm însă că România mare are lipsă de mulți bărbați cu carte... Atâtea posturi ocupate de străini cer astăzi oficanți români.

Preoțimea noastră, lăsând excepțiile la o parte, — în general, mai întâi din vină proprie, că nu s'a cinstit ea însăși pe sine, că nu și-a apărat interesele cu destulă energie, că nu s'a manifestat nici când ca corporațiune organizată, nu și-a reclamat și susținut drepturile și respectul ce i se cuvenea, față de oricine și oriunde, ci în continuu s'a umilit înălțând pe alții, — a ajuns astăzi o tagmă nu tocmai prețuită după vrednicie.

Pricina de căpetenie, care a înghețat sufletul în preoțime și o a silit să se retragă și să se încuie în căsulia preocupărilor și a grijilor familiare, a fost și este remunerația materială nespuse de mășteră, cu care a fost înjosită preoțimea din început, — îndeosebi însă în anii groznicului război european, care a adus între alte calamități și suferințe o scumpete ce nu se mai poate exprima aproape în cuvinte, mai mult decât fabuloasă. Astfel stând lucrurile, nu va fi surprinzător pentru nimenea, dacă în viitor seminariile noastre vor rămânea goale, sau lipsite de studenți buni, dacă o seamă dintre cei mai buni preoți vor intra în alte oficii mai convenabile.

Pentru biserică noastră trebuie să fie o *tugrijorare* aceasta, destul de mare.

Descătușați din lanțurile ruginite ale robiei în cari am fost legați și zăvorați de veacuri, a isvorât deodată în sufletele tuturor românilor, dorul fierbinte după o viață nouă, *năzuința de renaștere în toate așezămintele și întreprinderile românești*. O emulare vrednică de admirat se simte și pulzează pretutindeni... Și acum când și biserică e chemată spre o prefacere și îndatorată a ținea pas cu progresul vremii, când are cea mai mare lipsă de preoți luminați și conștiențioși, ne găsim în pragul amenințării de-a pierde pe cei mai zeloși slujitori ai altarului.

Congresul preoțesc va trebui cu toată stăruința să preîntâmpine acest neajuns păgubitor. Atât în folosul bisericii, cât și al prestigiului tagmei preoțești, va trebui să scuturăm bine din sufletele noastre toate considerantele, toată timiditatea și umilința rău înțeleasă, care ne-a robit de veacuri, și desmeteciți de-abinele din această nepăsare și indolență, să îmbrăcăm haina bărbăției și a conștiinței de sine, haina demnității curate și cinștite, simbol al vestmintelor preoțești și astfel premeniți și renașcuți, din focul frământărilor și al discuțiilor să desprindem razele celor mai luminoase și mai înviorătoare hotărâri, cari să corespundă vremii și cerințelor ei.

Dintre toate oficiile pământesti, în înțelesul adevărat, nu e nici unul cu o chemare atât de înălțătoare și de ideală, ca cel preoțesc. Spre atingerea unor culmi de luminație și de înaintare, s'a cerut și se cere, ca preoțimea să stărue și să muncească din greu, — să desvoalte o activitate nepregetată.

Atâți absolvenți tineri abia aștepta să fie preoți. Cu cea mai aprinsă râvnă de muncă, pentru obște și biserică, cu cele mai frumoase idealuri își ocupă parohiile. Se și pun din răspuneri pe lucru... După indemnul apostolului Pavel, se fac «tuturor toate».

Anii trec... Rodele așteptate întârzie de-a se arăta. Atâtea sfaturi și indemnuri par a se fi dat în pustiu. Planuri mărețe rămân neîndeplinite... Decepțiunile se înmulțesc. Insuflețirea scade mereu.

Greutățile familiare pe de altă parte, sporesc an de an. Venitele parohiei slabe. Congrua neînsemnată... Astfel râvna și idealismul, și a celor mai înflăcărați preoți se sdrobește și se pierde. Biruiți de neorânduiala cea mare a stărilor triste de-a nu avea nimic hotărât și sistemizat în activitatea pastorală-culturală a satelor noastre, precum și în asigurarea traiului, ce să facă preotul ajuns la atâtea frământări de gânduri? Ca să-și poată susține și crește familia, conform împrejurărilor și mediului, întră în vreun alt oficiu, iar unii, uitându-și de chemarea lor, se dau cu totul economiei și diferitelor negoțuri. Astfel nu preoții sânt atât de vină, că neglija îndatoririle duhovnicești, ci pe lângă diferitele neajunsuri, o spunem fără de nici o răutate, indiferentismul uimitor al conducătorilor chemați, cu a căror vitregie a fost tratată adeseori preoțimea satelor noastre. În cele culturale i-au lăsat de capul lor, — în cele materiale nu le-au purtat nici o grijă. Cei îndrăzneți și-au ridicat venitele stolare cum au vrut ei, — cei conștiențioși, cari au așteptat o îndreptare de sus, stau încă și astăzi cu stola minimală a vechimei, ridicată cu 1918 la dublu. Dar cum să poată lupta preoțimea în scumpetea fără margini, cu niște mărunțisuri? E știut de toți, că sumpetea astăzi nu e îndoită, ci toate articolele de trai și îmbrăcăminte s'au scumpit cu sute și chiar mii de procente. Funcționarilor altor oficii li s'au mărit salariile cu câte 200—300%, li s'au dat ajutoare pentru copii, vestminte etc. și totuși se plâng, că nu mai pot lupta cu greutățile traiului. Ce să zică preoțimea, care în fel și chip a fost înjosită de statul maghiar? Din început până în sfârșitul zilelor de stăpânire asupra noastră, prin făurirea a câtor și mai câtor paragrafi a lovit și încercat să scârțeze remunerația materială a preotului român. Congrua nu a dat-o tuturor preoților dupăcum se cuvenea. A legat-o de calificațiune. Văzând că sporește numărul preoților cu pregătire superioară, a legat-o de parohii. Cuincuenalele, care tuturor se dau după anii de servicii, preoților români le-au făcut pendente de diferite restricțiuni, și astfel li-a dat numai în parte câte un bacșiș, după plac și după «patriotismul» preotului. Ca ajutor de război preoților s'au aruncat niște fărâməturi. S'a pus la dispoziția Consistorului o sumuliță de bani, din care s'a împărțit unor preoți 2—300 (sutișoare) coroane. În anul 1917 a primit și preoțimea română un ajutor de vest-

minte de 500 Cor. pe care în anul 1918, nu l-a mai văzut. Mai caracteristic e ajutorul votat copiilor. Se vede, că s'a înspăimântat de numărul mare al lor, deși s'au cerut datele la toți copiii, s'a votat cu jumătatea anului 1917, numai pentru 2 copii, pentru cei doi mai mici.

Prin fel de fel de șicanări a încercat politica maghiară să câștige sufletul preotului român. Cinste și laudă preoțimii, nu că a avut alte venite mai mari, cum durere le vine multora a crede, ci că mai bine a suferit, a muncit din greu, s'a retras dela tot ce a putut, dar — sufletul nu și l-a vândut.

Ca biserica în viitor să aibă preoți luminați, harnici și devotați cu totul chemării lor sfinte de slujitori ai altarului și învățători ai poporului, congresul va trebui să năzuiască cu totdinadinsul, ca să limpezească odată într'un fel sau altul remunerația materială a preotului.

Multora li se pare această chestie greu de lămurit. Cei mai mulți, chiar dintre cei chemați a conlucra la limpezirea și satorirea ei, sânt de credință, că preoțimea nu trebuie văietată, «ea are și capătă întotdeauna destul».

Preotul nu trăește în pădure, ci în sate, împreună cu mulți puținii lui credincioși. Parohienii știu fiecare ce dau în cursul unui an preotului. Un sat întreg e mărturie. Rugăm deci pe toți aceia, cari dubitează în mărturisirile preotului — ba o cerem chiar, — să poftescă la fața locului și să ieie în seamă întreg venitul. E atât de dureros, dar caracteristic, că preotul să nu spună vreun cuvânt de nemulțămire, că nici nu i se lasă să gate cuvântul și i se reflectează: «DVoastră nu vă plângeți, căpătați dela morți și dela vii»... Ca și când toți preoții români ar fi milionarii.. Bine-ar fi, de ar fi așa, atunci cu siguranță ar fi mai văzuți, ar juca alt rol în viața bisericăscă și națională... Durere, lucrul este întors.. Excepții vor fi, dar totuși puține. Nu e tagmă, carieră, sau orice fel de bransă ca să-și aibă așa puținii membri cu bunăstare materială, ca tagma preoției. Cei ce se îndoiesc n'au decât să iee tractele de-a rândul, și se vor convinge... Dela cine să se îmbogățească preotul? Dela fruntași sau bogăți? Eu o spun, fără un pic de răutate, — precum și aceea, că n'am așteptat, — și sânt convins, că cu mine dimpreună, o mărturisesc și sutele de confrăți, că în decurs de 12 ani de păstorire, afară de câteva excepții, n'am fost invitat în casa nici a unui bogat, fruntaș, intelectual, ca din dragostea evlaviei sau a credinței să fac vre-o rugăciune.

După obicei, am intrat în ajunul botezului, cu sf. cruce. Atât! Am amintit acest adevăr și va trebui spus cu orice prilej, că aceste clase de oameni, deși ei numai în cazuri de botez, cununie, moarte și atunci mai mult de formă își aduc aminte de preot, știu deci bine cât de puțin dau preotului, totuși nu se sfiesc

să înșire câte și mai câte, să vorbească despre venitele grase ale preotului... «că nu știe nimeni ce venite mari au preoții»... Asemenea judecări nu le pot numi altfel, decât presupuneri și închipuiri fantastice.

Preotul trăește mai mult cu o parte a clasei mijlocie și cu sărăcimea. Aceștia însă nu trăesc în văzduhuri, ci tot prin sate. Rugăm să se cerceteze ce venit îi pot aduce acești credincioși, în deosebi în vremurile acestea de nemai pomenită scumpete, când bieții oameni nu știu cum s'o mai încurce, ca să poată birul greutatele traiului. Să nu se uite, că dacă azi sânt bani mulți, sânt la unii și nu la toți, Războiul pe unii i-a îmbogățit, pe mai mulți însă i-a sărăcit...

E de dorit, ca întunecimea venitelor preoțești, fie prin comitetele parohiale, fie prin membrii sinodului protopresbiteral sau alți exmiși să se lumineze și lămurască! Să se facă, în temeiul celor constatate, fasiuni nouă. Să se statorească un salariu fundamental, din care bineînțeles se vor detrage naturalii, ca ferdela, zile de lucru, venite stolare, întreagă fasiunea. Adăosele de scumpete, pân' mai ține puterea ei, să se aranjeze după copii. Cu alte cuvinte, salariul preotului să fie adus în rânduală, ca al oricărui funcționar, în mod corăspunzător, cu îndatoririle lui multilaterale.

Numai ajunși la o asemenea asigurare a traiului, se va putea în viitor susține și mări râvna și idealismul preoților, va mai fi în stare biserica să-și susțină slujitorii de azi și să-și asigure surescenența de mâine. Numai atunci, se va putea impune și așteptă dezvoltarea cu toată conștiințozitatea și hărnicia a activității pastorale-religioase și culturale, ce se va satori și sistematiza în programul de muncă al preotului. Numai și numai atunci biserica noastră va putea ajunge la renașterea adevărată, ce se dorește și așteaptă în aceste vremuri de înviere și mărire națională.

Ioan Popa.

Convenția militară

— Intre România și Puterile Înțelegerii —

Eată textul convenției militare încheiate la 4/17 August 1916, între guvernul României, prezidat de d. Ion I. C. Brătianu, și reprezentanții Puterilor Înțelegerii:

Art. 1. — Ca urmare la tratatul de alianță, intervenit la 4/16 August 1916 între Franța, Marea Britanie, Italia, Rusia și România, România se obligă, mobilizând toate forțele sale de uscat și de mare, să atace Austro-Ungaria cel mai târziu la 15/28 August 1916 (opt zile după ofensiva dela Salonic). Acțiunile ofensive

ale armatei române vor începe chiar în ziua declarării războiului.

Art. 2. — Dela semnarea prezentei Convențiuni și în toată durata mobilizării și concentrării armatei române, armata rusă se obligă să lucreze într'un mod cu totul energic pe tot frontul austriac, în scopul de a asigura operațiunile române mai sus menționate. Această acțiune va fi în special ofensivă și viguroasă în Bucovina, unde trupele ruse vor trebui cel puțin să-și păstreze pozițiunile lor ca și efectivele lor actuale.

Cu începere dela 12/25 August 1916 flota rusă va trebui să garanteze siguranța portului Constanța, să împiedece debarcarea de trupe inimice pe coastele române și orice incursiune pe Dunăre în susul gurilor acestui fluviu...

Art. 3. — Rusia se obligă în momentul mobilizării armatei române, să trimită în Dobrogea două divizii de infanterie și una de cavalerie, pentru a coopera cu armata română în contra armatei bulgare.

Aliații se obligă a face ca intrarea în război a României să fie precedată, cel puțin cu opt zile înainte de o ofensivă afirmată a armatelor de Salonic, în scopul de a ușura mobilizarea și concentrarea tuturor forțelor militare române. Această ofensivă va începe la 7/20 August 1916...

Art. 4. — Franța, Marea Britanie, Italia și Rusia se obligă a procura României munițiuni și material de război, care vor fi transportate de vase românești sau aliate și transitate prin Rusia.

Aceste predări și transporturi, vor trebui astfel executate pentru a le asigura sosirea în România într'un mod cât se va putea continuu de minimum trei sute de tone pe zi, calculat la o lună de transport...

Art. 5. — Aliații se obligă deopotrivă a procura României, în limitele posibilului, caii, cauciucurile, medicamentele, articolele de asistență și de echipament, pe care le va cere în cantitățile și categoriile care se vor fixa de comun acord.

Art. 6. — Aliații vor pune la dispoziția României personalul tehnic necesar pentru fabricarea în țară a munițiilor și materialului de război.

Art. 7. — Indată după încheierea prezentei Convențiuni, Statele majore ale armatelor rusoromâne, ca și statul major al armatelor dela Salonic, se vor pune de acord pentru a stabili modalitățile cooperărilor...

Art. 8. — Cooperarea armatelor aliate nu implică subordonarea uneia din părțile contractante celeilalte, ea nu implică decât libera acceptare a dispozițiilor sau modificărilor datorate situațiunii generale, necesităților cerute de țelul urmărit și de camaraderia de arme.

FOIȘOARA

Eroul dela Wygoda

D-lui Locot-colonel C. Frențiu.

Wygoda!

Cine n'a auzit de acest nume?

Sat situat între orășelele rusești Baranovici și Gorodiște. Cei dela fostele regimente 64, 31 și 2, cari în anul 1916 au luptat pe frontul rusec, își aduc, desigur, și încă cu groază, aminte de acest sătuleț pustiu.

Ziua de 2 Iulie a acelui an va rămânea pururea neștearsă în mintea lor.

Pentru câți această zi, sau una din cele zece ce au urmat-o, a fost cea din urmă! Câți părinți își jălesc dela acest timp copiii! Câți copii au rămas orfani, așteptând zadarnic pe tatăl lor, care doarme somnul de veci pe acele locuri străine... Și iarăși, câte logodnice și neveste tinere au rămas fără de cei iubiți, tot din această vreme!

Ziua de 1 Iulie e o zi frumoasă din cale afară. Pe întregul front e liniște. Numai din când în când câte o împușcătură spintecă aierul, ea însă nu e luată'n seamă. Cu atât mai sgomotoasă e pădurea dela Michnovcisna, unde rezervele regimentului 64, seara, după munca

isprăvită peste zi, își uită de tot chinul și amarul vieții, ce-l duc, adunându-se păcuri-păcuri la câte o rariște de brazi, unde începe veselia.

Ici un grup de flăcăi stau și-ascultă la un sergent, care nu mai gată cu glumele, colea un alt grup stăruie mereu pe lângă un voinic, să le zică din fluer, o învârtită, ori un călușer. El cedează și jocul începe. Strigăturile încep și ele:

«De-aș mai fi odată june»... strigă unul mai în vârstă.

«M'a făcut maica fecior»... strigă un băiețandru de vre-o 19 ani.

Mai departe un alt grup s'a adunat în jurul unui învățător, care-și îngroapă dorul în strunele unei vioare. Sfios la început, apoi tot mai cu inimă, doina scumpă se desprinde, le încăzește inima și apoi pe aripile vrăjite ale ei se trezesc de-odată cu toții prin satele lor dragi...

«Drum la deal și drum la vale,
Drum pân' la Poiana mare»...

E în revărsatul zorilor de 2 Iulie. Liniștea, din zilele trecute și de peste noapte, e întreruptă de dese bubuituri de tunuri, care din ce în ce se indesc tot mai tare. Lumea începe a se trezi luminată.

— Sculați măi, că s'a început ospățul!

— Gătați-vă ai noștri de nuntă!

Fie-care își întocmește ce are, ca la momentul dat să fie gata. Ordinul de alarmă so-

sește. Pe fețele tuturor se citește o resemnare mare. Pluton după pluton, companii după companii se strecoară prin șantul de comunicație către linia primă, uude e urgia lui Dumnezeu. Văzduhul clocotește. Pe la amiazi focul de artilerie își ajunge culmea. Nu mai poți deosebi pușcătură de pușcătură, ci totul se preface într'un durdui prelung înfiorător.

O Wygoda, Wygoda!

Rușii atacă; ai noștri se țin cu bărbăție. Nici în cazanurile infernului nu poate fi lucru mai grozav.

De cu seară focul slăbește puțin. Incep a veni răniții. Ne adunăm roată în jurul lor.

— Ce-i prin linia primă, băieți?

— Ce să fie, eată, acum e mai bine, dar azi, într'o vreme... stăteam rău de tot; ne-au spart deodată și ne-au luat pela spate... da, am avut mare noroc cu domnu maior, ăla mic, dela batalionu întâi...

— Cum a fost, ean spune cu de-a-măruntul, îl îndemnam plin de nerăbdare, căci era vorba doară de-un român, de singurul maior român, ce-l aveam la regiment. — E rănit, mort, ori e teafăr pân-acum?

— Cum să fie, după ce ne-au înconjurat rușii, nu mai aveam nici o nădejde de scăpare. Atunci începe domnu' maior ăla... cum îl chiamă, că doară-i român săracu... să ne îm-

Art. 9. — În principiu, trupele regale române și trupele imperiale ruse, vor conserva comandamentul lor propriu, zona lor distinctă de operațiuni și o completă independență în conducerea operațiilor. Linia de demarcare între cele două armate va trece de la Dorna Vatra pe la Bistrița și văile râurilor Șaio și Someș la Dobrițin. Ținta principală a acțiunii române, întru atât cât situația militară la sudul Dunării o va permite, va fi prin Transilvania în direcțiunea Budapesta.

Trupele ruse prevăzute la art. 3, destinate a coopera cu armata română, vor fi sub comandamentul superior al armatei române...

Art. 10. — În principiu, în teritoriul național, ca și în cel ocupat de armata uneia din părțile contractante, armatele celeilalte părți contractante nu vor putea să intre, decât dacă interesul general și ținta comună ar reclama, și cu consimțământul înscris și prealabil pentru fiecare caz particular.

Art. 11. — Ori de câte ori în cursul operațiilor armatele aliate vor avea nevoie a întrebuița una sau mai multe căi ferate de pe teritoriul unui stat aliat, pentru transportul de trupe, provizii și furnituri militare, întrebuițarea va fi stabilită pentru fiecare caz în particular de delegații marilor cartiere generale aliate.

Administrația, organizarea transporturilor și aprovizionarea cu resurse locale, va incumba în toate cazurile autorităților teritoriale.

Art. 12. — Prizonierii, prada de război și trofeele luate de una din armate îi vor aparține.

Prada de război, luată în lupte în comun și pe același câmp de bătaie, va fi împărțită proporțional cu efectivele care au luat parte. Totuși pentru a ușura aprovizionarea armatei române, Comandamentul imperial rus va ceda acesteia materialul de război și munițiile, cuprinse în această pradă mixtă, de care ea ar avea o urgență nevoie.

Art. 13. — Pentru a coordona acțiunile armatelor române, ruse și aliate, și pentru a ajunge mai sigur la țintele militare, un reprezentant al armatei române, ajutat de va fi nevoie de un anumit număr de ofițeri adjutanți, trebuie să se găsească la Cartierele generale ruse și aliate în momentul începerii operațiilor militare române. Tot asemenea, reprezentanții armatelor ruse și aliate și adjutanții lor trebuie să se găsească la Cartierul general al armatei române.

Art. 14. — Dacă în cursul operațiilor, survin situațiuni cerând luarea de măsuri nouă și ridicând chestiuni neprevăzute în prezenta Convențiune, toate aceste chestiuni vor fi tratate în fiecare Cartier general cu delegatul armatei aliate, dar nu vor deveni definitive, decât după un acord al comandanților șefi.

Art. 15. — Pentru a se putea lua la timp măsurile preparatorii la începerea operațiilor, părțile contractante vor trebui să se înțeleagă asupra planului acțiunii militare, înaintea zilei începerii ostilităților de către armata română.

bărbăteze, iar Dumnealui însuși a luat o «mașină gewehr», și pușcă, și dăi în toate părțile cu ea. Noi văzând așa ceva, am prins o leacă de inimă și ne-am năpustit cu toții spre ruși, prinzând pe cei din spate, iar pe ceilalți respingându-i.

— Așadară, domnul maior a scăpat batalionul?

— Ba, regimentul întreg! Dumnezeu să-l scape, din acest iad.

Iadul a mai ținut zece zile, dar Dumnezeu l-a ferit. Regimentul nu s'a dat nici un pas înapoi...

În pădurea dela Michnovciska nu mai e veselia de altădată. Brazii sânt ciungăriți de vârf, locul e tot spart. Tranșeele de rezervă sânt ruinate. Pe câte un cotor de brad, feciorii rămași migălesc, cu slovă încurcată, carte la cei de acasă despre ei și despre cei cari nu mai sânt.

Strunele dela vioara dascălului au amorțit, iar domnul maior ăla... viteazul, a plecat dintre noi.

V. Zdrenghia.

Art. 16. — Chestiunea armistițiilor se va decide de comun acord de Comandamentele supreme a armatelor cooperante.

Art. 17. — Prezenta convențiune va rămâne în vigoare din ziua semnării ei, până la Pacea generală.

Făcut în cinci exemplare la București, în 4/17 August 1916.

Bănatul

— Un grâнар al țării — Bogăția minelor — Apele minerale — Bănatul la conferența de pace. —

Ziare bucureștene, ocupându-se de chestiunea Bănatului, scriu următoarele:

Bănatul este în primul rând, un ținut agricol. Servea Ungariei ca un hambar imens, care se golea în fiecare an spre desfătarea grofilor din Budapesta.

Din toată întinderea Bănatului, arăturile ocupă 50 la sută, adică jumătate teritor, în total cam 1 milion 400,000 hectare arături, dintre care peste 1.200,000 hectare erau cereale.

În special grâul este cultivat în Bănat cu deosebită predilecție, întinzându-se pe 600,000 hectare. Calitatea grâului e excelentă, mai ales cel din Torontal, care e clasificat ca cel mai bun grâu din Europa.

Torontalul e județul cel mai agricol din Bănat. Din statistică rezultă, că singur acest district produce mai mult grâu, decât toată Transilvania. Din aceasta se poate vedea excesiva rodnicie a grâului în acest ținut mănăs, ca un al doilea Pământ al făgăduinței.

În rândul al doilea contează porumbul, care de asemenea dă o producție bogată.

În general cerealele se cultivă foarte mult la vest pe șesurile dintre Tisa și Dunăre, pe când la est, pământul muntos al Carpaților dunăreni, nu permite o cultură întinsă.

A doua bogăție a Bănatului, o constituie *ville și livezile*. Vinul e de foarte bună calitate. La Vârșet și Biserica-Albă sânt podgorii minunate.

În regiunea ostică abundă pădurile — după cum e și firesc — pe coamele vestice ale Carpaților. Din 610,000 hectare, cât ocupă pădurile în Bănat, singur comitatul Caraș-Severin cuprinde 500,000 hectare păduroase.

O altă avuție, deamă de ținut în seamă în Bănat, o formează *animalele domestice*. În special se cresc cai de rasă ungurească și porci de prăsilă. Sânt crescătoriile speciale pentru porci, după cum sânt câteva herghelii de reproducție.

Mult mai prețioasă este însă în Bănat, bogăția *minieră*, în special munții Bănatului conțin zăcăminte mari de fier, cărbuni, cupru și ceva aur. În minele Bănatului (sânt cinci mai mari la număr: Dognecea, Oravița, Anina, Reșița, Nădrag) se lucrează anual mai bine de un milion Kintale metrice de fier.

Cărbunii se exploatează cu deosebire la: Steierdorf, Oravița și Reșița. Se cifrează producția carboniferă a Bănatului la peste 600,000 tone anual. În ceea ce privește cuprul, el se găsește mai cu seamă în sudul ținutului.

Apele minerale sânt excelente la Buziaș și Mehadia.

Bănatul la conferența de pace. Revista Democrația scrie:

Delegații români la Paris au arătat, că Bănatul nu este o expresie geografică, ci o provincie politică alcătuită din tot *indivizibil*, astăzi ca și în trecut. Posesiunea unei părți numai a acestei țări, ar face ca posesorul să nu se poată sustrage necesității de a revendica în curând țara întreagă.

Regiunea muntoasă dela est și regiunea câmpiilor dela vest sânt strâns legate între ele.

Câmpia Bănatului dă locuitorilor din munți alimentațiunea în cereale; în această câmpie vin să ierneze numeroase turme din munți: munteni furnizează locuitorilor dela câmp bogățiile lor forestiere și minerale, și produsele crescătoriei vitelor. Câmpiile bogate și relativ puțin populate găesc în excedentul populației mai sărace din munți, resursele de brațe de muncă: *câmpia și muntele* nu pot trăi aici unul fără celalalt.

Căile de comunicație în Bănat nu pot fi avantajos organizate decât pentru întregul provinciei.

Impărțirea Bănatului ar lăsa României cursurile superioare ale râurilor, sârbilor cursurile inferioare și canalele. S'ar nimici astfel avantajile oferite de situația Bănatului între 3 cursuri de apă.

Transilvania, a cărei singură cale mare de apă e Murășul, ar fi lipsită de unul din debușeurile sale, produsele ei nemai putând trece pe Murăș la Tisa și de aici la Dunăre.

Libertatea completă a navigațiunii n'ar servi la nimic, căci navigațiunea mai are nevoie de organizație tehnică, de antrepozite, de instalații mecanice, comerciale, industriale etc. care nu s'ar putea face în mod firesc decât pe un mal românesc al Tisei și al Dunării.

Impărțirea Bănatului printr'o frontieră ce s'ar crede etnografică, ar viola echitatea. Chiar în regiunile în care sârbii sânt în majoritate, grupuri importante de români sânt amestecate printre ei.

Germanii de asemenea n'ar primi să fie împărțiți între România și Sârbia, și interesele lor îi fac să prefere alipirea la România.

Amestecul naționalităților în vestul Bănatului e de așa natură, că pentru a deslipl de România cei 200,000 de sârbi din această regiune, ar trebui să se anexeze la Sârbia un număr *îndoit* de mare de nesârbi, germani, unguri, și români. S'ar creia astfel iredențisme nouă.

Argumentul cu necesitatea unei zone de protecțiune a Belgradului nu are temei, căci învățămintele războiului au micșorat credința în utilitatea acestei protecțiuni. De altfel, România s'a obligat încă din 1916 să lase fără lucrări militare și fără garnizoană zona din fața capitalei actuale a Sârbiei.

Singura frontieră acceptabilă, între România și Serbia, e *Dunărea*. Dacă se părăsește această frontieră, nu s'ar mai impune nici o altă și în mod arbitrar s'ar trece dela una la alta. De aici cauză permanentă de conflicte.

Acordând Sârbiei frontieră dincolo de Dunăre, s'ar ajunge la desorganizarea economică, la stăvilirea dezvoltării unei întregi regiuni și la perspectiva de conflicte în viitor.

Citind ziare

— Glasuri din presă —

Organul basarabean *Sfatul Țării* (Nr. 252). din Chișinău:

Noi, românii, avem un mare păcat.

Înțelepți din cale afară când e vorba de interesele neamului nostru, noi avem foarte dezvoltat în noi simțul *măsurii* și o mare groază de a nu cădea în ridicol prin pretenții *exagerate*.

Voi întotdeauna să fim oameni politici realști, diplomați care nu zboară în nori, — care se inspiră numai dela posibilități.

Sântem respectuoși și delicați peste măsură cu susceptibilitățile altora. Din această cauză perdem din vedere o mulțime de *realități* existente, nu numai pentru că nu le cunoaștem, ci și pentru că ne închipuim că dacă le-am învederă cu tot dinadinsul, să nu ni se spue că nu sântem destul de serioși.

Desamăgirea ungarilor nu trebuie să întârzie: *Patria* (Nr. 22):

Eri am sosit din o călătorie prin ținuturi ungurești și pot să afirm, că ungarilor și astăzi cred, că românii nu vor putea să-și păstreze stăpânirea în Ardeal, că în cazul unei hotărâri nefavorabile ei se vor răscula cu toții și cu armele în mână vor alunga pe români...

Sânt semne sigure, că ungarilor nu se vor supune cu una cu două. Sânt informat, că în multe locuri ei își au designați oamenii, cari după retragerea sigură (!) a românilor vor prelua imediat puterea.

Ungurii cred, că vor găsi aliați buni și sinceri la *ucrainieni*.

Nu știm întrucât corespunde informația asta adevărului; dar în tot cazul trebuie să ne pregătim, și eu unul nu mă voi mira de loc, dacă se va naște încurând un curent puternic la noi, cu scopul de a creă o miliție românească puternică, având posibilitatea să reziste la toate furtunile, care vreau să zdrobească fericirea noastră.

Insemnări Literare (Nr. 4):

S'au topit zăpezile. S'arată colțul ierbii și pământul miroasă a primăvară. Pretutindeni pe hotarele noastre, în munți și în văi, în codri și în margini de ape, mormintele celor cari s'au jertfit pentru neam se descopăr earăși din negura iernii. Oastea celor căzuți e nemărginită. Rămășițele lor s'amestecă cu pământul, cu rădăcinile fânăturilor și ale codrilor, — și în primăvara aceasta, și în cele ce vin, cei morți ies la eternă lumină într'o floare, într'o adiere, într'un sbor și se amestecă cu cei vii și cu viața neconținut în prefacere. Și acum, ca și în trecut, și poate mai mult decât în trecut, ne legăm earăș, prin sânge, prin suferințe și speranțe cu acest pământ, *care este al nostru, pentru-că e o parte din noi...*

Știrile zilei

Știre personală. Prea Sfinția Sa Părintele Episcop al diecezei Caransebeșului, **Dr Miron E. Cristea**, a sosit cu trenul de alaltăieri în orașul nostru.

Sărbătorirea reginei noastre la Paris. În onoarea Maiestății Sale reginei **Maria** și a prințeselor, prezidentul Poincaré al republicii franceze și doamna Poincaré au dat o mare masă, la care au participat: mareșalul Foch și soția, Clemenceau, Lloyd George, Lansing, Orlando, fiica lui Wilson și alte distinse persoane.

La conferința de pace. Prezidentul **Wilson**, întors earăș din America, a sosit Marți în Franța.

Din Bucovina. În Bucovina au început lucrările și discuțiile reformei agrare. Vor fi loturi de 5 hectare; vor fi create ferme model pentru sămânță, pomi, viță de vie și prăsilă de vite. Se va face comasarea generală și regularea dreptului de proprietate a pădurilor comunale. Plățile se vor face prin Banca Țării, improprierea se va face în comisii județene și comisiunea centrală din Cernăuț. La discuție au luat parte reprezentanții tuturor naționalităților, claselor economice, care au admis în principiu reforma agrară. Români Bucovinei proiectează organizarea unui partid unitar, care să aibă legătură cu frații din Ardeal. (B. P.)

Barbarie ungurească fără sfârșit. Din Cluj vine știrea, că doamna **Clara Maniu**, mama văduvă a dlui Iuliu Maniu, prezidentului Consiliului Dirigent, a fost deținută de unguri în satul Bădăcini, în Sălaj, și împreună cu toată familia escortată și internată în Șimleu. Sălbătăciile dela Siria se repetă.

Ordin circular. (Nr. 3599) Conform ordinului M. C. G. 2911 din 12/3 1919, se face cunoscut că:

Toți funcționarii (dela Calea ferată, telegraf, telefon, poștă etc.) cari se vor pune în grevă, vor fi ridicați împreună cu toată familia lor în termen de 24 ore dela declararea grevei și vor fi trecuți peste linia de demarcație prin Sighetul Maramurăș. Ei nu vor avea voie a lua cu sine decât un geamantan.

Autoritățile respective sânt obligate a raporta telegrafic Comandamentului numele funcționarilor, cari călcând acest ordin au fost ridicați și trimiși conform prescripțiunii de mai sus.

Comandamentul Trupelor din Transilvania: General Moșoiu m. p.

Flondoreni. Consiliul comunal dela Storoiineț, în Bucovina, a hotărât într'o ședință festivă să se schimbe numele orașului Storoiineț în **Flondoreni**, după numele ministrului Dr. Iancu Flondor.

Prelegere publică și producțiune muzicală la «Asociațiune.» Duminecă în 3/16 Martie, la orele 6 p. m., va ținea, în sala festivă a «Asociațiunii», d-na **Sanda Dr. I. Mateiu** o conferință asupra temei: «Necesitatea unei renașteri religioase în România întregită.» — Conferința va fi precedată de «Două preludii» de Chopin, executate la pian de d-na **Veturia Ghibu**; iar, ca

încheere, dna V. Ghibu va binevoi a cânta la pian: 1.) «Adieri» de Iensen, și 2.) «Mazurka» de Scharwenka.

Bilete de intrare à 2 și 1 cor. se vor afla Duminecă între orele 10—12 a. m. la casierul «Asociațiunii», și seara, între orele 5—6 la cassă. — Venitul e destinat pentru Muzeul «Asociațiunii.» — Biroul «Asociațiunii.»

Studenți ardeleni spre București. Miercuri seara au plecat cu tren special din gara Sibiului studenții ardeleni, cari voiesc să se înscrie la universitatea din capitala țării și la alte școli superioare de acolo. Un public numeros s'a înfățișat la gară cu prilejul plecării studenților noștri.

Cursuri de profesor. În zilele acestea se vor publica condițiile de admitere la cursurile de profesori pentru școlile secundare. Cursurile se vor începe la 15 Iunie, probabil la Blaj.

Se vor ținea cursuri de limba română și pentru profesori *sasi și unguri*, cari vor voi să predea limba română în școlile secundare confesionale străine, sau cari vor avea nevoie de limba română pentru ei înșiși. (B. P.)

Aerodromul din Sibiu. Poliția sibiană face atent publicul atât în interesul lui propriu, cât și al aviatorilor, că umblarea pe teritoriul aerodromului este oprită.

Aparatul administrativ funcționează fără greș în noul stat ceho-slovac, — raportează în N. R. un călător sosit acum dela Praga. Slujbașul ceh, se zice mai departe, știe prețul darul ce se cheamă *libertate* în casa proprie, și ține în și mai mare preț cinstea și încrederea, pe care statul și nația sa o așteaptă și au pus-o într'insul, așa încât totul merge cu cea mai desăvârșită *orânduială și fără zăbavă.*

Spre luare aminte pe la unele din resorturile noastre!

Congresul vânătorilor români se ține Joi în 20 Martie 1919 n. la orele 3 p. m. în sala Muzeului Asociațiunii în Sibiu. — *Inițiatorii.*

Calendar. Învățătorii români din Transilvania cari doresc să cunoască mai deaproape organizația învățământului *primar* din România, pot să-și procure *Calendarul școlar*, redactat de G. Nica, secretarul liceului național din Iași. Calendarul cuprinde programa analitică completă a învățământului primar din România. Prețul 5 lei. (B. P.)

Societatea scriitorilor. Se anunță din București: Adunarea generală a scriitorilor din România a ales următorul comitet: președinte Mihail Dragomirescu, vicepreședinte Octavian Tăslăuan, secretar Mihail Ciorban, bibliotecar Nichifor Crainic. (B. P.)

Liberați. Comandamentul american a hotărât eliberarea prizonierilor alsațieni-loreani, capturați de americani. După stabilirea formalităților de identitate, ei vor fi imbarcați pentru Metz, Strassburg, Colmar. (B. P.)

Aviz. Dela resortul afacerilor interne, secția siguranței publice, primim:

Din izvor necunoscut s'a lătit știrea, că «Siguranța publică» ar fi o instituție temporală și numai pe durata războiului. Față de această știre, se asigură că și la noi ca și în alte state, e o instituție polițienească de stat bine organizată și *cu drept de penzie*, ai căror membri în comparație cu alți oficanți de stat, sânt mai bine plătiți. Pot concura toți aceia, cari au absolvat școlile medii, — în cazuri excepționale cel puțin patru clase cu succes, — și nu sânt mai în etate de 35 ani. Să se prezinte în persoană cu rugărele în Sibiu la Resortul de interne, Secția II. Etajul II. odaie Nr. 113. — *Deleu*, șef de secție.

Întreaga armată. O revistă engleză descrie situația României în legătură cu ocupația germană. Între altele spune următoarele: Ei, germanii, au transformat fructele țării în marmeladă, din care au obținut cantitate îndestulătoare ca să hrănească *întreaga armată* germană.

Republică evrească. Wilson a exprimat, cătră o delegațiune evreo-americană, convingerea că națiunile aliate și guvernul american vor accepta, ca în Palestina să se depună temelile unei republice evrești. (B. P.)

Aprovizionarea. În conferința păcii s'a discutat chestiunea aprovizionării Austro-Ungariei. Până acum se trimit zilnic 800 tone mărfuri, care să repartizează în Austria și țările ceho-slovace. Pentru îndestularea nevoilor ar trebui 3000 tone zilnic. Consiliul a discutat modalitatea pentru a ajunge la această cantitate și condițiunile care ar trebui în schimb impuse Austro-Ungariei. (B. P.)

Administrație americană. Populațiunea albaneză cere, în caz când nu i se vor acorda teritoriile revendicate, să se dea mandat Statelor Unite a ocupa și administra timp de un an teritoriile albaneze anexate la Muntenegru și Sârbia. (B. P.)

O măsură. Camera deputaților din Bruxela a adoptat cu unanimitate o moțiune, interesantă prin faptul, că prevede principiul indemnizațiilor *în natură* a industriilor și proprietăților agricole ruinate de Germania. Cere ca Germania să restituie aceleași mașini și să înlocuiască pe cele luate și distruse. Această măsură este necesară pentru reinvierea industriei. (B. P.)

Două legate. Parohul din Booz (protopopiatul Ilia) **Ioanichie Opreanu**, în scopul eternizării memoriei iubitei sale mame Anica Opreanu n. Sârbu, a binevoit a pune temei cu 100 cor. la «*Legatul Anica Opreanu n. Sârbu* pentru ajutorarea copiilor săraci din Târnăvița aplicați la meserii.» Din cor. 100 s'a plătit cor. 50, ear restul să va achita în rate. — *Mechanicul morar Demetriu Spornic* din Daneș, în semn de adâncă recunoștință și iubire față de memoria tatălui său decedat George Spornic fost econom în Saschiz a pus temei cu cor. 100 la «*Legatul George Spornic*, pentru ajutorarea copiilor săraci din Saschiz, aplicați la meserii» din cari plătiind cor. 20, restul îl achită în rate. Ambele legate se atașază la «*Fondul Episcopul Nicolae Popea pentru masa învățăceilor meseriași*» și vor spori din daruri benevole. Pentru prinos implorând odihnă lină celor mutați dela noi și mângâiere celor loviți de soarte exprimă calde mulțumite: *Vic. Tordășianu*, prezidentul Reuniunii meseriașilor sibieni.

Greșeli de limbă. Din zierele românești: «*Amăsurat importanței,*» (conform). «*Organul... apare de două ori la lună,*» (se vede că redactorii nu au la îndemână lumina electrică, petrolul este scump, prin urmare sânt nevoiți să-și tipărească organul la lumina lunii).

Mersul trenurilor în Sibiu. Valabil din Februar:

1. Sibiu — București pleacă ora . 5.44 p. m.
2. București — Sibiu sosește „ . 11.00 a. m.
3. Sibiu — Copșamică pleacă „ . 6.20 a. m.
4. „ „ „ „ . 4.02 p. m.
5. Copșamică — Sibiu sosește „ . 11.35 a. m.
6. „ „ „ „ . 10.05 p. m.
7. Sibiu — Vințul de jos pleacă 8.00 a. m.
8. Vințul de jos — Sibiu sosește. 7.30 p. m.
9. Sibiu — Cislădie pleacă ora . 5.23 a. m.
10. Cislădie — Sibiu sosește „ . 7.00 a. m.
11. Sibiu — Căneni pleacă „ . 7.04 a. m.
12. Căneni — Sibiu sosește „ . 10.30 a. m.
13. Sibiu — Sighișoara pleacă în fiecare Luni, Miercuri și Vineri 7.43 a. m.
14. Sighișoara — Sibiu sosește în fie care Marți, Joi și Sâmbătă 7.00 p. m.

Daruri pe sama meseriașilor. Presbiterul emeritat **George Borzea**, a binevoit a completa cu suma de 80 cor. — «*Legatul presbiterul George Borzea pentru ajutorarea copiilor săraci din Viștea inferioară,*» la cor. 100 Domnul **Dumitru Mândricel**, inspector cooperativ al casei centrale (federale) a băncilor populare din București a dăruit cor. 20, din cari cu 5 la «*Legatul majorul Gligorie Iovescu pentru ajutorarea copiilor săraci din Sibiu suburbiul Iozefin aplicați la meserii,*» câte 5 cor. la *legatul Amos* respective **Alexandru Tordășianu** pentru ajutorarea

copiilor săraci din Ilia resp. Alba-Iulia, oraș, aplicați la meserii și cor. 5 la Fondul Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărace. La acest din urmă fond dl *Ioan Lunčan* măcelar în Borgo-Prund, căutând aplicare în vre-o măcelărie — cârnărie pentru fiul său *Pavel* a dăruit 10 cor. Parohul Iosif Nicoară din Arada (locul de naștere al lui Horia) a dăruit la Fondul Dr. P. Șpan pentru ajutorarea copiilor de moți aplicați la meserii 10 cor. La «Legatul Gligorie Iovescu, dl *Ioan Coma*, curelar în Orăștie, cu prilejul încheierii contractului de ucenic al fiului său Ioan cu mehanicul *Wilhelm Roth*, a dăruit 10 cor. Pentru daruri exprimă mulțumită: *Vic Tordășianu*, prezidentul Reuniunii meseriașilor.

La congresul învățătorilor

— Telegramme —

Dela Consiliul Dirigent, resortul cultelor și al instrucțiunii publice, primim astăzi spre publicare telegrama Maiestății Sale Reginei *Maria*, precum și telegrama dlui ministru de război și general *Văitoianu*, ca răspuns la telegramele transmise de congresul învățătorilor români din Ardeal, Bănat și Ungaria.

Telegrama reginei:

Palatul Cotroceni, 27/2. General Moșoiu, Comandantul trupelor din Transilvania, Sibiu. Cu gândul și cu inima sânt în mijlocul domniilor voastre. Mulțumindu-vă pentru frumoasele sentimente, doresc spor la muncă pentru binele tuturor.

Maria.

Telegrama ministrului de război:

Ministerul de război, 28/2. General Moșoiu Traian, comandantul trupelor din Transilvania Sibiu. Am primit telegrama dvoastră și vă rog să trimiteți corpului didactic primar român din Ardeal, Bănat, și Ungaria mulțumirile mele dimpreună cu cele mai bune urări. Ministru de război, general de corp de armată:

Văitoianu.

Inștiințare

Cu scopul de a înlesni funcționarilor din orașul Sibiu *aprovizionarea* cu cele mai trebuincioase alimente, *Resortul de alimentare* al Consiliului Dirigent Român a hotărât *înființarea unui consum* în orașul Sibiu.

Indreptățiți la beneficierea cumpărării de mărfuri din acest Consum vor fi:

I. Funcționarii publici din Sibiu, cari au depus jurământul pentru statul român și nu sânt provăzuți cu alimente.

II. Funcționarii corporațiilor publice din Sibiu, cari dovedesc că nu sânt provăzuți din altă parte.

III. Alte persoane cu locuința stabilă în Sibiu, cari dovedesc că sânt avizate la alimentare publică, pe baza unei deciziuni speciale.

Toți aceia, cari vor să fie părtași la dreptul cumpărării de articole dela *Consum* se vor înștiința, legitimându-se la *secția* de Consum a Resortului de alimentare, în edificiul Tribunalului (Palatul Justiției) et. II ușa, Nr. 84 la șeful secției, dl *Nicolae Jancu*. Inștiințările se primesc în fiecare zi dela ora 9—11 a. m. și 4—5 p. m.

Celor în drept se eliberează un bilet de legitimație prin secția de Consum a Resortului de alimentare, care bilet îndreptățește la beneficierea cumpărării articolelor, în măsura cvotei, care se va statorî din caz în caz.

Pe baza biletului se dă de șeful secției de Consum o *asignațiune*, care conține articolii asemnați. Prețul articolelor asemnați se plătește deodată cu eliberarea asignațiunilor, ear marfa se ridică pe baza acestei asignațiuni în localitățile consumului aflătoare în edificiul Direcției Financiare (parter, strada Herman) începând din 15 Martie a. c. st. n.

Asignațiunile se eliberează în fiecare zi de lucru dela 9—11 a. m. și dela 4—5 d. a., iar mărfurile asignate se pot lua în primire zilnic dela 8—12 și dela 2—6, Dumineca dela 8¹/₂—9¹/₂ a. m.

Reclamațiuni sânt a se face la șeful secției de Consum.

Abuzuri se vor pedepsi cu retragerea dreptului de beneficiare și se vor urmări în puterea legilor.

Sibiu, 11 Martie 1919.

Dr. Romul Boilă

Șeful Resortului de Comunicație și de alimentare.

Mulțumită

Se aduce prin aceasta deosebită mulțumită dlui *Teodor Doboiu*, comerciant în Sibiu, și vrednicei sale soții *Eugenia* pentru darul frumos de 1000 (una mie) Coroane, ce l-au făcut cu prilejul zilei onomastice pe seama Orfelinatlui cu scop d'a se procura pentru orfani haine și încălțăminte. Dumnezeu să le răsplătească fapta aceasta nobilă și vrednică de imitat.

În acelaș scop a donat dl Iuliu *Wermescher*, comerciant, suma de 50 Cor.; *Reuniunea femeilor evangelice din Sibiu* suma de 200 Cor. din venitul unei tombole, iar dl Ioan *Chirca*, comisar de alimentare, suma de 50 cor. 25 fil., venitul din asignațiile de alimentare în cursul lunii Februar a. c.

Cu ocazia cununiei lui Ioan Suma, plutonier la finanțe, cu Ana Șoima din Topârcea a întreprins tinărul *Ilarie Baca* o colectă pentru orfelinat, la care au contribuit: Ioan Isacu, preot și Vasile Suci, preot, câte 30 cor. Mirii: Ioan Suma și Ana Șoima 20 cor. Elisaveta Rampu, Ioan Suma sen. și Ioan Pinciu, câte 10 cor. Ilarie Baca, Anuța Pinciu și dra Weber, câte 5 cor., Susana Macrea 4 cor., Vasile Greavu, si Ioan Șoima câte 3 cor., Iacob Aleman, Marcu Șoima, Ana Macrin și Ana Bogdan câte 2 cor. Nicolae Pais 1 cor. Total: 144 cor.

Pentru toate acestea sume se exprimă în numele orfanilor deosebită mulțumită.

Direcțiunea Orfelinatlui ortodox român în Sibiu.

Teatre în Sibiu

Cinematograful Orașului. Piața Hermann. Directoară: D-na M. Scholtess.

Sâmbătă și Duminecă: *Contesa de Warenaus*, dramă senzațională. Suplimente nouă în fiecare seară. Dumineca se da o reprezentație, la ora 4¹/₂ d. a., afară de reprezentațiile obișnuite.

Inceputul la ora: 6¹/₂ și 8¹/₂ seara.

Cinematograful Apollo. Strada Schevie. Directoară: Dna Emil Toth.

Sâmbătă și Duminecă: *Film detectiv american*, mare dramă.

Inceputul la ora: 6¹/₂ și 8¹/₂ seara.

Cărți și reviste

Carte de bucate. Cea mai bună carte de bucate a apărut sub titlul de *Poftă Bună*, partea III și IV, de Zotti Hodoș. Prețul unui exemplar este 5 coroane. Volumele amândouă, cu 10 cor., se pot cere la autoară, în Sibiu, Wintergasse 11, etaj I.

Crai Nou. A apărut din noua revistă, *Crai Nou*, numărul 3 cu următorul cuprins variat și interesant: *Gânduri și icoane din vremea războiului de Maria Regina României*, cuprinzător articol, scris sub impresiunea cărții suverane noastre incomparabile, — o carte prin care «vorbește sufletul neamului întreg». *Poezii*, de I. U. Soricu, St. O. Iosif, I. Berghia. *Clipe trăite și Un testament*, actualități bine prinse din întâmplările războiului și zugrăvite în măestre culori de Nicolae Cibin, *O poveste* de V. și *Crișana*, de M. Văleanu, cu descrieri poetice, și la sfârșit *Cronica* întregesc numărul publicației. Redacția și administrația: Sibiu, Str. Măcelarilor 45. Abonamentul anual 12 lei. Un număr 50 bani.

Biblioteca

„Reuniunii române de agricultură din com. Sibiu“

Nr. 1.	Ținerea vitelor, de E. Brote	K	—24
„ 2.	Trifoiul, de Eugen Brote	„	—24
„ 3.	Prăsirea pomilor, de Dem. Comșa	„	—24
„ 4.	Legea veterinară, de inv. Muntean	„	—80
„ 5.	Insoțirile de credit (Raiffaisen), de Dr. Aurel Brote	„	1-60
„ 6.	Cartea stuparilor săteni, de Romul Simu	„	—70
„ 9.	Povețe pentru stârpirea gândacilor de Maiu	„	—10
„ 10.	Darea pe vinuri și favorurile (înlesnirile) ce face legea în privința ei proprietarilor de vii	„	—
„ 11.	Povețe pentru apărarea împotriva gândacilor, cari sfredelesc mugurii	„	—10
„ 12.	Scurtă povățuire la stârpirea șoarecilor de câmp	„	—10
„ 13.	Cum să îmblătim orzul de bere	„	—18
„ 14.	Viierul român sau Noua cultură a viilor, de Nicolau Iosif, învățător	„	—70
„ 15.	Nutritura animalelor de casă, de Aurel Cosciuc. Op. premiat. Cu 6 ilustrații în text	„	1-50
„ 16.	Cuvinte de îmbărbătare pentru Serbarea pomilor și a paserilor	„	—20
„ 17.	Monilia, o nouă boală a pomilor, de Hermann Kern	„	—10
„ 18.	D'ale Pomăritului, sfaturi întocmite de Astra Hodoș	„	—25
„ 19.	Câteva rele încuibate în populațiunea dela sate de Dr. Ion Bucur, medic	„	—30
„ 20.	Nimicirea șoarecilor de câmp, îndrumări prelucrate după instrucție ministerială	„	—20

Noutate!

Plachetele în relief ale Maiestăților Lor Regele **Ferdinand** și Regina **Maria**, admirabil executate după modeluri artistice.

Fiecare bun român ar trebui să poarte semnele acestea.

Plachetele amintite, oxidate, suflate cu agint și aurite, se află de vânzare cu prețul de 3—5 cor. la reprezentantul prim al **Agenturii Bicksey**

A. în Sibiu, Strada Cisnădiei 35. (41) 6—10

— Revanzătorii primesc rabatul cuvenit. —

„CORDIANA“
Institut de credit și economii, societate pe acții în Fofeldea.

Convocare

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «Cordiana», societate pe acții, se invită conform §§-ilor 19 și 20 ai statutelor societății la

a XXI-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Fofeldea (localul institutului), **Duminică 17/30 Martie st. n. 1919**, după amiază la 1 oră.

Obiectele:

1. Raportul anual al direcțiunii, Bilanțul anului de gestiune 1918 și raportul comitetului de supraveghiere.
2. Distribuirea profitului realizat conform bilanțului.
3. Alegerea a 2 membri în direcțiune, unul cu mandat pe 5 ani și altul pe 2 ani.
4. Fixarea marcelor de prezență pentru membrii direcțiunii.
5. Cererile Dlui Dir. Nicolae P. Petrescu.
6. Modificarea §-lui 23 din statutele societății.

Domnii acționari cari, în sensul §§-ilor 22, 23, și 24 din statutele societății, voesc să participe la adunare în persoană sau prin plenipotențiați, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual dovezile de plenipotență cel mult până **Vineri, 15/28 Martie n. a. c.**, la 6 ore p. m., la casa institutului în **Fofeldea**, la institutul de credit și economii «**Albina**» în **Sibiu**, Filiala «**Albina**» în **Brașov**, sau la «**Casa de păstrare**» în **Săliște**.

Fofeldea, la 9 Martie (24 Februarie) 1919.

(68) 1-1

Direcțiunea.

Activa		Contul Bilanț cu 31 Decemvrie 1918		Pasivă	
	K	f		K	f
Casa	28,348	12	Capital social	300,000	—
Centrala băncilor Budapesta	62	32	Fond general de rezervă	34,248	—
Cambii de bancă	142,687	—	Fond special	5,180	38
Imprumut hipotecar	31,704	—	Fond de penziune	13,961	22
«Albina», Sibiu	176,104	—	Depuneri spre fructificare	460,136	40
Efectele institutului	399,451	01	Tantieme	19	20
Efectele fond. de penzii	4,800	—	Dividende neridicate	703	—
Realități	4,936	—	Interese transitoare anticipate	147	—
Debitori	26,070	18	Profit curat	709	25
Fond cultural și de binefaceri	41	82			
Mobilier	1,000	—			
10% amortizare	100	—			
	815,104	45		815,104	45

Debit		Contul Profit și Perdere		Credit	
	K	f		K	f
Interese pentru depun. spre fructif.	12,804	94	Interese:		
Diferință de curs la efecte	20,000	—	dela cambii de bancă	24,664	58
Spese: porto, tipăr. diverse	2,888	09	dela imprumut hipotecar	4,748	58
Salare	5,856	50	dela efecte	12,992	82
Marce de prezență	146	—	dela Cont-curent	3,272	66
Contrib. dir. și arunc. com.	3,954	58	Chirie	1,000	—
10% dare după int. de dep.	1,268	26	Provizioane	1,049	98
10% amortizare din mobilier	100	—			
Profit curat	709	25			
	47,728	62		47,728	62

Fofeldea, la 31 Decemvrie 1918.

Iosif Lissai m. p.,
prezident.

Aurel Constantinescu m. p.,
director-executiv.

Ioan Maniu m. p.,
cassar.

DIRECȚIUNEA:

I. Vătășan m. p.   **I. Maiang m. p.**   **T. Sava m. p.**   **I. Precup m. p.**   **A. Mețianu m. p.**

Examinând conturile prezente le-am aflat exacte.

Fofeldea, la 9 Martie 1919.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Ioan Comșia m. p., preș.   **Andrieu Teașiu m. p.**   **Ioan Popa m. p.**   **Vasile Precup m. p.**
Petru Stoica m. p.   **Șofroniu Roșca m. p.**, revizor expert al «Solidarității».

La școala economică seminarială se : : : : afiă de vânzare : : : :

Oltoi
de caiși și pruni.

Cumpărătorii să se adreseze la conducătorul școlii **I. Oțoiu** profesor (69) 1-2 seminarial.

Publicațiune

Se dă în chirie o **locuință** în casa Nr. 45 din strada Măcelarilor, etajul I, spre strada Poplăcii.

Locuința se poate lua în primire la 1 August st. n. a. c.

Ofertele de închiriere făcute în scris și puse în plic sigilat, sunt a se adresa: Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane, până la 17/30 Aprilie a. c.

Informațiuni se pot primi dela delegatul comisiunii Victor Fincu, contabil-controlor consistorial.

Sibiu, din ședința comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane, ținută la 18 Februarie 1919.

Dr. Eusebiu Roșca

(65) 1-2

vicar-arhiep.

Nr. 90/1919

(67) 1-3

Concurs

Pentru întregirea postului de capelan cu drept de succesiune în parohia de cl. I. **Baia-română**, în protopresbiteratul Sebeșului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt: jumătate din venitele preoțești fasonate în tab. B. pentru întregirea dela stat.

Concurenți au să-și aștearnă cererile instruite conform normelor din vigoare, în termenul arătat, subsemnatului oficiu protopresbiteral, și cu observarea prescrierilor a se prezenta popoului în biserică spre a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Sebeș, la 20 Februar 1919.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român în conțelegere cu comitetul parohial.

Sergiu Medean
protopop.

Nr. 70/1919

(66) 1-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III. **Poșaga-de-jos**, din protopresbiteratul Lupșa, devenită vacantă prin moartea parohului Vasile Rușdea, după-ace la concursul I nu s'au anunțat concurenți, se escrie al doilea concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sânt cele fasonate în coala B. pentru congruă, cu restricțiunea §-lui 26 din regul. pentru parohii, care asigură venitul jumătate din parohie pe timp de un an văduvei preotese și orfanilor parohului răposat.

Cererile de concurs, înzestrate cu documentele prescrie, sânt a se înainta în termenul concursual scrisului oficiu, iar concurenții — cu rezervele din § 33 ale regulamentului — se pot prezenta în comună pentru a cânta, respective a oficia și cuvânta și a face cunoștință cu poporul.

Baia-de-Arieș, la 16 Februar 1919.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al Lupșei, în conțelegere cu comitetul parohial.

Vasile Gan
protopop.

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III-a Lesnic cu filia Dumbravița, protopopiatul Devei, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt cele fasonate în coala B despre întregirea venitelor dela preoțești prin ajutor de stat.

Concurenții au a-și așterne rugărilor concursuale, instruite conform normelor în vigoare, la oficiul protopresbiteral concernent în timpul deschis și a se prezenta cu încuviințarea protopresbiterului în vre-o Duminecă sau sărbătoare la biserică parohială, pentru a cânta, predica și a face cunoștință cu poporul.

Deva, la 6 Februar 1919.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al Devei, în conțelegere cu comitetul parohial.

(62) 3—3

Dr. Ioan Dobre
protopresbiter.

Intreprindere română

Prima societate română de import și export

S. Ittu & Comp.

Sibiu, str. Cisnădiei 1—5

Se ocupă exclusiv cu import și export internațional al materiilor brute, semi-fabricate și fabricate.

Legături comerciale internaționale.

Corespondență în limbile română, italiană, franceză, germană și maghiară.

Rugându-vă pentru binevoitor sprijin semnăm

cu deosebită stimă

12—

S. Ittu & Comp

În editura comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane a apărut :

Istoria bisericească a românilor ardeleni

de

Dr. Ioan Lupaș

protopop al Săliștei, membru al acad. rom.

Aprobată de P. V. Consistor Arhidiecezan gr.-or. român din Sibiu, prin deciziunea din 6 Martie 1918 Nr. 1785 Bis.

Se află de vânzare la Librăria arhidiecezană cu **10 coroane** plus portpostal recomandat 1 cor.

La «Librăria Arhidiecezană» în Sibiu
: : : : se află de vânzare : : : :

Biserica catedrală

dela

Mitropolia ortodoxă română în Sibiu.

Istoricul zidirii (1857—1906)

de

Dr. Ilarion Pușcariu,

Dr. E. Miron Cristea și Mateiu Voileanu.

Cu 24 ilustrațiuni și 3 faesimile.

Prețul 4 cor., plus 60 fil. porto recomandat.

Redactor responsabil: Matei Voileanu.

Regatul României

Ministerul de Finanțe

Datoria publică

Imprumutul național 5% în bonuri de tezaur din 1919

Emis prin Consiliul Dirigent, resortul finanțelor, Sibiu

Prospect

În virtutea decretului-lege din Ianuarie 1919, Consiliul Dirigent, resortul finanțelor, emite bonuri de tezar 5% din 1919, garantate de Statul Român.

Acest imprumut cu bonuri de tezar are de scop a subveni cheltuielilor necesare pentru noua organizare a funcțiunilor de stat din teritoriile Transilvaniei, Bănatului și părților ungurene, unite cu Regatul României.

Imprumutul va fi emis în bonuri de tezar la purtător, de 200, 500, 1000, 6000, și 10,009 în coroane austro-ungare.

Bonurile de tezar vor purta în faximile semnăturile Ministrului de finanțe al Guvernului Regal Român, a Șefului Resortului finanțelor din Consiliul Dirigent, a Cassierului și o semnătură manuscrisă de control.

Acest imprumut va fi scutit pentru totdeauna de orice impozit prezent sau viitor.

Bonurile de tezar vor fi primite pe valoarea lor nominală ca garanții și cauțiuni la toate casele publice. Cupoanele scăzute vor fi primite la aceleași case drept numerar.

Bonurile de tezar vor putea fi lombardate (depuse în gaj) la casele publice (cassieriiile instituțiunilor de stat) până la 50% a valorii nominale și cu o dobândă de 4% anual.

Bonurile de tezar vor fi primite pe valoarea lor nominală în plata pământurilor parcelate conform proiectatei reforme agrare.

Bonurile de tezar vor purta o dobândă de 5% la capitalul nominal, în care scop ele sunt însoțite de opt cupoane de dobânzi semestrale pentru patru ani.

Primul cupon poartă scadența 1 August 1919.

Statul Român va rambursa aceste bonuri de tezar la 1 Februarie 1923 în lei pe paritatea, ce se va stabili între lei și coroane. Se garantează însă detentorilor de bonuri pentru 100 coroane nominal, minimum cinzeci de lei.

Statul Român își rezervă dreptul de a denunța acest imprumut în întregime sau parțial înainte de termenul fixat și în urma unei publicațiuni speciale prin «Monitorul Oficial» cu șase luni de zile înainte data fixată pentru chemarea la rambursare. În acest caz valoarea cupoanelor, ce vor lipsi se va deduce din valoarea nominală a bonurilor de tezar.

Bonurile de tezar neprezentate la rambursare, se prescriu după trecere de 30 de ani, iar cupoanele scăzute și neprezentate la plată se prescriu după 5 ani dela data scadenței lor.

Subscrierile la acest imprumut vor fi reductibile.

În locul bonurilor de tezar pierdute, distruse, sau furate, se vor liberă proprietarul duplicate în conformitate cu legea decretată cu N. 3380 din 15 Noemvrie 1918. Cunoștință de dispozițiunea acestei legi se poate lua la locurile de plată.

Condițiunile de subscriere

În baza prospectului de emisiune, subscrierea la imprumuturi cu bonuri de tezar de 5% din 1919 se va începe în ziua de 1 Martie st. n. 1919.

Subscrierea se va face:

a) la băncile românești.

b) la băncile săsești,

c) la perceptorate,

d) la direcțiunile financiare,

e) la prefecturi și preturi,

f) la alte instituțiuni și particulari, prevăzuți cu autorizație specială din partea

Consiliului Dirigent, Resortul Finanțelor, Sibiu.

Prețul de subscriere este fixat al-pari, adică una sută coroane pentru fiecare sută coroane nominal, care se va vărsa integral la subscriere. Se observă, că drept plată se vor admite numai astfel de bancnote emise de Banca austro-ungară, cari sânt datate de mai înainte, sau inclusive 1 Octomvrie st. n. 1918.

Subscrierile se vor putea face și în lei, pe paritatea de 2 coroane egal 1 leu.

Consiliul Dirigent, cu un anunț prealabil de cel puțin 5 zile, publicat în ziare, are dreptul să închidă subscrierea, când va vol.

Consiliul Dirigent, Resortul Finanțelor își rezervă dreptul să stabilească rezultatul subscrierilor, reducându-le la suma, ce o va crede necesară trebuințelor sale.

Subscriitorului i se va libera o chitanță, constatând subscrierea și efectuarea vărșământului.

Subscrierile se vor face pe contrachitanța plătirilor, la locurile de subscrițiune.

Bonurile de tezar definitive împreună cu opt cupoane de dobânzi semestrale se vor elibera cel mai târziu la Iulie st. n. 1919.

Consiliul Dirigent, resortul finanțelor.

Șeful resortului: **Dr. Aurel Vlad m. p.**